

(i) Printed Pages : 7 Roll No. ....

(ii) Questions : 7 Sub. Code :

1	0	9	4	3
---	---	---	---	---

Exam. Code :

5	0	0	3
---	---	---	---

NEP U.G. Common-Inter Disciplinary Course 3rd Semester
(2125)

HISTORY (In all Mediums)

Paper : Punjab From 1799 to 1947 A.D.

Time Allowed : Three Hours] [Maximum Marks : 68

Note :— (1) Attempt **FOUR** questions in all. Question No. 1 is compulsory. Each question carries 2 marks.

(2) Select **ONE** question each from Units I to III in **700** to **1000** words. Each question carries **18** marks.

1. Answer **SEVEN** questions out of the following in **25** to **30** words each:

(i) When did Maharaja Ranjit Singh conquer Lahore?

(ii) Mention the names of the two European officers of Maharaja Ranjit Singh.

(iii) Who was Maharani Jindan?

(iv) When was Punjab annexed into the British empire?

- (v) Write two recommendations of Wood's Dispatch.
- (vi) Why are Namdharis called the Kukas?
- (vii) Who was Baba Dayal ji?
- (viii) When and where was the Ghadar party formed?
- (ix) Give two objectives of the Gurdwara Reform Movement.
- (x) When was Naujawan Bharat Sabha founded? $7 \times 2 = 14$

UNIT—I

2. Discuss in detail the civil administration of Maharaja Ranjit Singh. 18
3. What were the causes and consequences of the First Anglo Sikh War? 18

UNIT—II

4. Examine the administrative reforms introduced by the Board of Control in Punjab (1849–1853). 18
5. What were the social, religious, and political contributions of the Arya Samaj? 18

UNIT—III

6. What were the causes of the origin of Ghadar Movement?

Also, discuss its impact.

18

7. Give a brief account on the Gurdwara Reform Movement. 18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- (1) कुल चार प्रश्न करें। प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है।
प्रत्येक प्रश्न 2 अंकों का है।

(2) प्रत्येक यूनिट I से III में से एक प्रश्न चुनें, जो
700 से 1000 शब्दों में हो। प्रत्येक प्रश्न 18 अंकों
का है।

1. निम्नलिखित में से सात प्रश्नों के उत्तर 25 से 30 शब्दों में दें:

(i) महाराजा रणजीत सिंह ने लाहौर पर कब विजय प्राप्त की?

(ii) महाराजा रणजीत सिंह के दो यूरोपीय अधिकारियों के नाम
बताइए।

(iii) महारानी जिंदा कौन थीं?

(iv) पंजाब को ब्रिटिश साम्राज्य में कब मिलाया गया?

(v) वुड्स डिस्पैच की दो सिफारिशें लिखिए।

(vi) नामधारियों को कूका क्यों कहा जाता है?

(vii) बाबा दयाल जी कौन थे?

(viii) गदर पार्टी का गठन कब और कहाँ हुआ था?

(ix) गुरुद्वारा सुधार आंदोलन के दो उद्देश्य बताइए।

(x) नौजवान भारत सभा की स्थापना कब हुई? $7 \times 2 = 14$

यूनिट-I

2. महाराजा रणजीत सिंह के नागरिक प्रशासन पर विस्तार से चर्चा कीजिए। 18

3. प्रथम एंग्लो-सिख युद्ध के कारण और परिणाम क्या थे? 18

यूनिट-II

4. पंजाब में नियंत्रण बोर्ड (1849-1853) द्वारा शुरू किए गए प्रशासनिक सुधारों का परीक्षण कीजिए। 18

5. आर्य समाज के सामाजिक, धार्मिक और राजनीतिक योगदान क्या थे? 18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਗਦਰ ਆਂਦੋਲਨ ਕੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੇ ਕਯਾ ਕਾਰਨ ਥੇ? ਝਸਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਰ ਆੀ ਚਰਚਾ ਕੀਝਿਏ। 18
7. ਗੁਰੂਦਵਾਰਾ ਸੁਧਾਰ ਆਂਦੋਲਨ ਕਾ ਸੰਖਿਪਤ ਵਿਕਰਨ ਢੀਝਿਏ। 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- (1) ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

(2) ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ I ਤੋਂ III ਤੱਕ 700 ਤੋਂ 1000 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 18 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 25 ਤੋਂ 30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :
- (i) ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਜਿੱਤਿਆ ?
- (ii) ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੋ ਯੂਰਪੀਅਨ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰੋ।
- (iii) ਮਹਾਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾਂ ਕੌਣ ਸੀ ?
- (iv) ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਦੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ?

- (v) ਵੁੱਡਜ਼ ਡਿਸਪੈਚ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਲਿਖੋ।
- (vi) ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੂਕੇ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
- (vii) ਬਾਬਾ ਦਿਆਲ ਜੀ ਕੌਣ ਸਨ ?
- (viii) ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ?
- (ix) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਦੋ ਉਦੇਸ਼ ਦੱਸੋ।
- (x) ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਹੋਈ ਸੀ ? $7 \times 2 = 14$

ਯੂਨਿਟ-1

2. ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
3. ਪਹਿਲੇ ਐਂਗਲੋ ਸਿੱਖ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਸਨ ? 18

ਯੂਨਿਟ-2

4. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ (1849-1853) ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ। 18
5. ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਕੀ ਸਨ ? 18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸਨ ? ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
7. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। 18